

09.06.2020 Valsts darba inspekcija uzsāk pārbaudes būvniecības uzņēmumos

Publicēts: 09.06.2020.

Jaunami

Šonedēļ Valsts darba inspekcija (VDI) uzsāk ikgadējo tematisko pārbaudi būvniecības uzņēmumos par darba aizsardzības un darba tiesisko attiecību normatīvo aktu prasību ievērošanu, kuras mērķis ir nelaiemes gadījumos darbā cietušo skaita mazināšana un legālu darba tiesisko attiecību stiprināšana. Pārbaude norisināsies visā Latvijā un ilgs līdz pat aktīvās būvniecības sezonas beigām.

Būvniecība kā riska nozare pārbaudei izvēlēta augstā letālo nelaiemes gadījumu darbā riska dēļ. VDI rīcībā esošie statistikas dati rāda, ka laika posmā no 2015. gada līdz 2019. gadam 25 nodarbinātie gāja bojā, veicot būvdarbus. Biežākie nelaiemes gadījumu darbā cēloņi ir darbs nenostiprinātās būvbedrēs un tranšejās, kritieni no liela augstuma – no jumta, caur atverēm grīdā, lifta šahtās, darbs uz nedrošām sastatnēm. Tieši šādu darbavietu drošībai pārbaudes laikā tiks pievērsta īpaša uzmanība. Tāpat tiks pārbaudīta arī Darba likuma prasību ievērošana, piemēram, rakstveida darba līgumu esamība, elektroniskās darba laika uzskaites sistēmas esamība būvobjektos, un tas, kā būvobjektos tiek nodarbināti trešo valstu pilsoņi, kas pieder pie riska grupas attiecībā uz dažādiem nodarbinātības aspektiem.

VDI pārbaudītajiem mērķis nav piemērot sodus, bet preventīvi novērst iespējamus nelaiemes gadījumus darbā un mudināt pašus būvniekus veidot drošu un veselībai nekaitīgu darba vidi. Nedroša darba vide, nepietiekoša darba uzraudzība un kontrole, formāla attieksme pret darba drošību ir faktori, kas var novest pie smaga vai pat letāla nelaiemes gadījuma, bet tas, savukārt, pie darbu apturēšanas. Laiks ir viens no būtiskākajiem būvdarbu elementiem, bet darbu apturēšana nozīmē arī laika zaudēšanu, ko būvnieki nevar atļauties, jo darbu piespiedu apturēšana nedrošas un bīstamas darba vides dēļ nozīmē arī būtiskus finansiālus zaudējumus.

Konstatējot būtisku normatīvo aktu prasību neievērošanu, VDI inspektors darba devējam var izdot rīkojumus pārkāpumu novēršanai, taču, ja tiek konstatēti tādi normatīvo aktu pārkāpumi, kuri tiešā veidā apdraud nodarbināto drošību un veselību, VDI amatpersonas var apturēt darbus būvobjektā. Par konstatētajiem pārkāpumiem var tikt piemēroti arī naudas sodi saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu.

VDI aicina visus būvniekus būt atbildīgiem, un pašiem kritiski izvērtēt savu būvdarbu drošību, un novērst riskus darbinieku drošībai un veselībai vēl pirms VDI inspektoru vizītes. Mājaslapā www.stradavesels.lv ir pieejami dažādi informatīvie materiāli, interaktīvie rīki u.c. informācija, kas palīdzēs labāk izprast darba vides riskus un to novēršanas nozīmi. Savukārt, VDI mājaslapā www.vdi.gov.lv nelielajiem būvniecības uzņēmumiem ir pieejams bezmaksas atbalsta rīks darba vides riska novērtēšanai - OiRA, kas ļauj darba devējiem identificēt darba vidē esošos riska faktoros un noteikt piemērotus preventīvos pasākumus to novēršanai vai mazināšanai (<http://vdi.gov.lv/lv/oira/>). Tāpat VDI mājaslapā būs pieejama arī paškontroles veidlapa, kas ļaus jebkurai darba devējam noskaidrot savu gatavību VDI tematiskajai pārbaudei būvniecībā.

<https://www.vdi.gov.lv/lv/jaunums/09062020-valsts-darba-inspekcija-uzsak-parbaudes-buvniecibas-uznemumos>